

**Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
LXIII Liceum Ogólnokształcącego
im. Lajosa Kossutha w Warszawie
Rok szkolny 2022/2023**

SPIS TREŚCI:

- I. Podstawy prawne programu
- II. Wstęp
- III. Diagnoza problemów
- IV. Cele i zadania programu profilaktyki
- V. Plan realizacji działań (ogólny)
 - Działania skierowane do młodzieży:
 - 1. Model informacyjny
 - 2. Model edukacyjny
 - 3. Działania zorientowane na właściwy wybór
 - 4. Kształtowanie dojrzałej postawy wobec życia
 - 5. Przygotowanie do pełnienia nowych ról społecznych
 - 6. Działania alternatywne
- VI. Oczekiwane efekty profilaktyki pierwszorzędowej
- VII. Działania skierowane do rodziców
- VIII. Działania skierowane do nauczycieli
- IX. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktycznego
- X. Ewaluacja programu

I PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm. w: 2016 r. poz. 1954, poz. 1985 i poz. 2169; 2017r. poz. 60 i 949).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
5. USTAWA z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2016 poz. 1331)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2005 r. Nr 179, poz. 1485) oraz nowelizacja dotycząca dopalaczy.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2016, poz. 895).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. 2013, poz. 199).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
13. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)-§4.
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- 18. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.**
19. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
20. Statut LXIII LO.

Ponadto wykorzystano:

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

II WSTĘP

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest ukierunkowany na wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły i jest programem profilaktyki środowiskowej, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne (uczniowie, rodzice, grono pedagogiczne).

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc potrzebną uczniowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom, a także umożliwienie mu osiągnięcia satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego życia. Natomiast wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju i pomoc w prawidłowym realizowaniu zadań rozwojowych.

Program profilaktyczno-wychowawczy LXIII LO jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno-ekonomicznych w kraju.

Podstawowym założeniem tego programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących, a także rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego oraz otwarcia na wartości kultur Europy i świata. LXIII Liceum Ogólnokształcące zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego oraz przygotowanie do wypełniania obowiązków społecznych, oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji, solidarności i sprawiedliwości.

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- **profilaktyce pierwszorzędowej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także do rodziców uczniów,
- **profilaktyce drugorzędowej** kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, pomagając im w jego redukcji.

Tę formę profilaktyki będą realizować specjaliści we współpracy z instytucjami wspierającymi młodzież i rodziny.

Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:

- **informacyjnym** – są to działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą bowiem do redukcji zachowań,
- **edukacji psychologicznej i społecznej** – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub wręcz niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniem, stresem itp. Są bardzo wiarygodne, efektywne i najskuteczniejsze ze wszystkich działań zapobiegających uzależnieniom,

- **działalności alternatywnej** – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, odprężonym, potrzeby zabawy, relaksu i kontaktu z innymi.

Program profilaktyczno-wychowawczy harmonizuje z:

- podstawą programową nauczania,
- godzinami do dyspozycji wychowawcy,
- zajęciami pozalekcyjnymi,
- zajęciami sportowymi.

Realizacja programu po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców spoczywa na wszystkich nauczycielach, przy współpracy z rodzicami i specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny podlega ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej i obowiązuje w roku szkolnym 2022/2023 i jest aktualizowany w każdym roku szkolnym.

III DIAGNOZA PROBLEMÓW

Spośród wszystkich faz rozwojowych, okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągnięcia celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie – w tej fazie życia ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele (Gaś, 1997).

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowany został na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (§ 6 ust. 2

rozporządzenia MEN z 18 sierpnia 2015 r.). W związku z powyższym wśród uczniów, rodziców uczniów oraz nauczycieli została przeprowadzona ankieta dotycząca diagnozy trudności pojawiających się u młodzieży.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Niewielka ilość uczniów obserwuje w szkole agresję w postaci wandalizmu i nękania przez rówieśników oraz brak reakcji nauczycieli na przemoc psychiczną wobec ucznia. Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że przestrzega zasad obowiązujących w szkole, jednak tylko 66% respondentów uważa, że inni uczniowie respektują przyjęte w szkole normy zachowania. Można wnioskować, że uczniowie, którzy odpowiedzieli, że widzą brak respektowania zasad w szkole, obserwują zachowania przekraczające granice, które jednak nie zagrażają im bezpośrednio.

Respondenci wskazują, że największym problemem, czynnikiem ryzyka jest relacja uczeń - nauczyciel. Stres wywołują: duża ilość sprawdzianów i kartkówek, które bardzo często kumulują się w ciągu tygodnia. Uczniowie potrzebują również jasnych i zrozumiałych zasad oceniania. Jako czynniki wywołujące stres u uczniów respondenci wymieniają: nauczycieli wzbudzających niechęć i strach przed lekcją, demotywujący i zniechęcający do przedmiotu sposób traktowania uczniów przez nauczycieli, nieterminowe sprawdzanie prac klasowych przez niektórych nauczycieli, umawianie się na poprawianie sprawdzianów i nie przychodzenie w umówionym terminie. Respondenci zauważyli brak nauczycieli od przedmiotów maturalnych. Wskazują również na brak stosowania zaleceń opinii PP dotyczącej dostosowań w przypadku dzieci z dysleksją rozwojową. Zarówno dzieci jak i rodzice wskazują, że "Nauczyciele nie ułatwili powrotu do szkoły, wręcz podeszli do sprawy jak słuźbiści, bez empatii. (...) Obciążyli młodych ludzi taką ilością materiału i sprawdzianami, że bywało, iż dziecko spało godzinę na dobę. Obecny sposób nauczania wykańcza młodych ludzi psychicznie (...) Wzrastają w poczuciu lęku, a dla nauczycieli liczy się tylko zaliczenie materiału, a nie człowiek!"

Jeśli chodzi o naukę 80% rodziców zadeklarowało, że ich dziecko przeznaczają na naukę od 1 do 3 godzin dziennie. Ponad połowa uczniów i rodziców zadeklarowała korzystanie z korepetycji: 40% z jednego przedmiotu, ok. 35% z dwóch przedmiotów i ok. 15% z trzech przedmiotów.

Jeśli chodzi o dane dotyczące substancji psychoaktywnych 10,8% uczniów zadeklarowało, że pali papierosy, 14,9% pije alkohol, 4,5% zażywa narkotyki/dopalacze. 20,7% zadeklarowało uzależnienie od Internetu. 74,8% uczniów zadeklarowało, że nie używa substancji psychoaktywnych/nie jest uzależnione od Internetu. Na pytanie czy zdarzyło się, że w szkole korzystałeś z używek 7,7% uczniów zadeklarowało, że paliło w szkole papierosy, 5% piło alkohol, 5,4% zażywało narkotyki/dopalacze. 92,8% nie korzystało w szkole z substancji psychoaktywnych. Jeśli chodzi o używanie papierosów i alkoholu przez naszych uczniów, nie są to dane przekraczające wyniki ogólnokrajowe. Niepokojący jest fakt niewielkiej ilości osób używających papierosów na terenie szkoły, a nawet alkoholu. Podobna sytuacja dotyczy narkotyków.

Najczęściej wskazywane przez respondentów czynniki chroniące, które sprzyjają respektowaniu przez uczniów norm społecznych oraz chronią dziecko przed podejmowaniem zachowań ryzykownych np. sięganiem po używki to: dobre relacje z członkami rodziny, posiadanie przez ucznia zainteresowań i ich rozwijanie, integracja ucznia z zespołem klasowym, rozmowy indywidualne z wychowawcą/psychologiem/pedagogiem, lekcje wychowawcze oraz warsztaty profilaktyczne. Jako mocne strony szkoły najczęściej przez uczniów wymieniane są: dobra lokalizacja, przyjazna atmosfera, ciekawe wydarzenia, akcje szkolne, warsztaty, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi, projekty pozalekcyjne, dobre jedzenie (sklepik i obiady), społeczność szkolna i samorząd szkolny, otwartość i tolerancyjność panująca w szkole oraz nauczyciele, którzy są przyjaźni, chętni do pomocy, potrafią zmotywować do działania, okazują ciepło i zrozumienie uczniom.

Wnioski:

Dużą rolę w poprawie jakości szkoły odgrywa według respondentów wzajemne traktowanie się uczniów i nauczycieli. Owo traktowanie powinno się przejawiać szacunkiem i życzliwym podejściu obu stron. Natomiast powinno się unikać: naruszania godności osobistej poprzez obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Należy zwrócić szczególną uwagę na wzmocnienie relacji uczeń-nauczyciel; dążyć, aby relacja ta oparta była na zaufaniu, a nie - jak często bywa - na strachu. Dobra relacja nauczyciela z uczniami jest podstawą pozytywnej motywacji ucznia do nauki przedmiotu.

Kolejną ważną kwestią jest wprowadzenie zmian dotyczących sprawdzania wiedzy uczniów - zmniejszenie ilości obszernych sprawdzianów w tygodniu, a z przedmiotów niematuralnych oraz nie rozszerzonych - inne formy weryfikowania kompetencji uczniów (prace domowe, prace na lekcji, projekty itp.). Ponadto, grono pedagogiczne dążyć będzie do poświęcania większej uwagi uczniom zdolnym oraz uczniom, którzy wytrwale pracują na lekcjach i w domu. Dostrzeganie - nawet drobnych - sukcesów, starań ucznia, obecności na lekcjach, obowiązkowości w odrabianiu prac domowych i chwalenie powyższych zachowań powinno być dla nauczycieli priorytetem.

Zajęcia rozwijające zainteresowania, integrację uczniów, w tym: wyjścia i wycieczki klasowe powinny stać się regularnym elementem pracy z grupą),

Ważną kwestią jest to, aby nauczyciele dostrzegali i reagowali na przemoc werbalną, nękanie, złośliwość, agresję, brak empatii, izolowanie się. Dlatego też istotne jest aby nauczyciele wprowadzali do własnego warsztatu pracy, elementy nauki radzenia sobie ze stresem na konkretnym przedmiocie.

DIAGNOZA PROBLEMÓW – POTRZEBY UCZNIÓW

PROBLEMY MŁODZIEŻY	POTRZEBY WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW
<p>1. Problemy okresu dojrzewania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, – społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, – psychiczne, np. „huśtawka” uczuć, – prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba samoakceptacji, – potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, – potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania, – potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej dotyczącej nieletnich i młodocianych.
<p>2. Problemy zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe odżywianie, – choroby, np.: bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne, – wczesna inicjacja seksualna, – nerwice, depresja, choroby psychiczne – nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania, używanie dopalaczy. – Używanie substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba dobrych wzorców w rodzinie, szkole i mediach, – potrzeba uświadamiania konieczności leczenia, – potrzeba asertywności i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej, – potrzeba miłości i akceptacji, – potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, – potrzeba szczęścia i zadowolenia, – potrzeba zabawy i odpoczynku, – potrzeba zachowań asertywnych.

<p>3. Problemy związane z kryzysem autorytetu dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieporozumienia w domu, - kłopoty w szkole, - kwestionowanie wartości dorosłych, - kwestionowanie autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba autonomii i samodzielności, - potrzeba sukcesu w nauce, - potrzeba czytelnych i klarownych wymagań i oczekiwań rodziców i nauczycieli, - potrzeba konstruktywnych wzorców w rodzinie, szkole i mediach.
<p>4. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skłonność do przeżywania stanów lękowych, - niska odporność na stresy, - problemy adaptacyjne w nowym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, - potrzeba radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - potrzeba akceptacji.
<p>5. Problemy natury psychicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak umiejętności nawiązywania kontaktów, - mankamenty komunikowania się, - trudności w kontaktach z rówieśnikami, - różne formy agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba kontaktu z rówieśnikami, - potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej, - potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości, - potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć.
<p>6. Problemy tkwiące w środowisku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacyjno – integracyjne w nowym środowisku szkolnym, - niedostatek ekonomiczny, - patologia rodziny, uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji, - potrzeba bezpieczeństwa, - potrzeba satysfakcji i zadowolenia z życia.

<p>7. Problemy edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niska frekwencja, - brak motywacji do nauki i rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba bezpieczeństwa, - potrzeba sukcesów w nauce.
---	--

IV CELE I ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Meta – cel:

Promowanie zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia oraz ochrona uczniów przed zagrożeniami. Wspieranie rozwoju jednostki w czterech obszarach: dojrzałość fizyczna, dojrzałość psychiczna, dojrzałość społeczna, społeczno - prawna i duchowa.

Tworzenie szkoły przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom oraz integracja z lokalnym środowiskiem. Wspomaganie osiągnięcia dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia. Propagowanie postaw patriotycznych.

Cele główne programu:

1. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia;
2. Wspieranie rodziców w procesie wychowania;
3. Zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej;
4. Ochrona młodzieży przed zdrowotnymi i społecznymi skutkami nikotynizmu w tym używania papierosów elektronicznych;
5. Zaprezentowanie uczniom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej bez używania alkoholu;
6. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniem młodzieży od narkotyków, dopalaczy i leków (w tym leków przeciwbólowych);
7. Rozwijanie wśród uczniów empatii oraz tolerancji na odmienność innych;
8. Kształtowanie postaw patriotycznych i kultywowanie świąt narodowych;
9. Zapobieganie dyskryminacji uczniów pod względem ekonomicznym.
10. Przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą;
11. Ochrona uczniów przed skutkami wagarów;
12. Ukazanie uczniom zagrożeń płynących ze strony sekt;
13. Zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej;

14. Zwiększenie umiejętności młodzieży w radzeniu sobie ze stresem - w szczególności zwracając uwagę na zapobieganie zachowaniom depresyjnym;
15. Dbalność o czystość i piękno języka polskiego poprzez rozwijanie umiejętności oratorskich (podczas prowadzenia paneli, dyskusji i debat) jak również umiejętności pisarskich (poprzez zachęcanie do udziału w konkursach i projektach, a także poprawnego tworzenia dokumentów i pism urzędowych oraz maili);
16. Wspieranie uczniów uzdolnionych;
17. Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym;
18. Stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju relacji i integracji uczniów;
19. Angażowanie młodzieży w szkolne i pozaszkolne akcje wolontariackie oraz charytatywne;
20. Wykształcenie w uczniach wrażliwości na otaczający świat, przyrodę i troskę o ochronę środowiska naturalnego;
21. Wykształcenie świadomości prawnej i poprawnego korzystania z zarówno z aktów prawnych jak i osób i instytucji.
22. Wspieranie uczniów w dokonywaniu odpowiedzialnych wyborów ekonomicznych.
23. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”).

Cele szczegółowe programu:

1. Przekazywanie rzetelnych i aktualnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
3. Kształcenie umiejętności intrapsychicznych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;
4. Kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
5. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujących m. in. zdolność do wybierania społecznie akceptowanych stylów życia;
6. Rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, klasa, szkoła, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa);

7. Rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności obejmującej m. in. styl życia, postawy wobec odurzania się środkami uzależniającymi, wobec przemocy (w tym cyberprzemocy), przestępczości itd.;
8. Wpływanie na rozwój środowiska rodzinnego i szkolnego, które podnosiłoby jakość życia wszystkich jego członków;
9. Umożliwianie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania, bazujących na znajomości przyczyn szkodliwych uwarunkowań;
10. Budowanie konsekwentnej polityki szkolnej wobec uczniów palących papierosy (zarówno w wersji „tradycyjnej” jak i elektronicznej);
11. Uświadamianie młodzieży szkodliwości palenia tytoniu i innych substancji chemicznych w postaci tzw. liquidów oraz narażania osób niepalących na tzw. palenie bierne, równie niebezpieczne jak palenie czynne;
12. Uczenie młodzieży podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy;
13. Dostarczenie rodzicom wskazówek pomocnych w zapobieganiu picciu alkoholu, stosowania środków psychoaktywnych (narkotyki , dopalacze, leki - w tym leki przeciwbólowe) , paleniu tytoniu (oraz papierosów elektronicznych) przez ich dzieci;
14. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat uszkodzeń zdrowia psychicznego i fizycznego spowodowanych braniem narkotyków i używaniem dopalaczy;
15. Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców, dotyczącej problematyki związanej z używaniem narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających, a także nadużywaniem leków;
16. Dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy na temat świadomego rozpoczęcia życia seksualnego, w tym informacji o skutkach nieprzemysłanej inicjacji seksualnej (informacje o zapobieganiu chorobom przenoszonym drogą płciową, zagadnienia związane z zapobieganiem niechcianej ciąży) – zgodnie z wytycznymi Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego;
17. Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi;
18. Dostarczanie nauczycielom i wychowawcom metod, narzędzi i procedur oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży;
19. Kształtowanie postaw szacunku do mienia własnego, cudzego i społecznego;
20. Dostarczenie uczniom informacji o konsekwencjach moralnych i odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
21. Zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
22. Zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej;
23. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;

24. Ostrzeżenie uczniów przed najbardziej kontrowersyjnymi wspólnotami i nowymi ruchami religijnymi (sektami);
25. Ukazanie uczniom technik psychomanipulacji prowadzących do szybkiej zmiany stanu świadomości, stosowanych przez liderów sekt;
26. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm związanych z miłością;
27. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji seksualnej;
28. Kształtowanie kultury zachowań w młodzieńczych kontaktach heteronomicznych;
29. Ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną;
30. Kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego; redukcja ryzyka występowania depresji;
31. Zachęcanie młodzieży do stosowania w mowie i piśmie poprawnej polszczyzny;
32. Dostarczanie uczniom przykładów pięknej mowy z literatury, filmu, telewizji, prasy i życia szkolnego;
33. Organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych wykraczających poza treści programowe;
34. Proponowanie różnych form poszerzania wiedzy i umiejętności wychowawczych poprzez udział w szkoleniach i warsztatach na terenie szkoły i poza nią (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna);
35. Zachęcanie uczniów do podejmowania zachowań prospołecznych, pomocowych wobec kolegów oraz w środowisku lokalnym - wolontariat i Samorząd Uczniowski;
36. Organizowanie apeli i uroczystości szkolnych związanych z ważnymi wydarzeniami z historii Polski, przy aktywnym udziale całej społeczności szkolnej;
37. Zachęcanie do udziału w szkolnym kole wolontariatu i samorządowym kole wolontariatu;
38. Wspieranie uczniów w ich działalności samorządowej;
39. Prowadzenie lekcji i zajęć z przedmiotów przyrodniczych oraz humanistycznych poświęconych ekologii i ochronie dziedzictwa naturalnego;
40. Kształtowanie postawy obywatelskiej, poprzez propagowanie kultury prawnej na lekcjach wychowawczych;
41. Zachęcanie do udziału w projektach, konkursach, warsztatach zarówno przeprowadzanych w szkole jak i poza nią;
42. Budowanie świadomości o podejmowanych decyzjach dotyczących życia publicznego (w tym odpowiedzialności za własne wypowiedzi - również wyrażane w mediach społecznościowych), a także podejmowane odpowiedzialnych wyborów politycznych (zachęcanie do świadomego korzystania z prawa wyborczego).

ZADANIA PROGRAMU UKIERUNKOWANE SĄ NA:

1. Promowanie rozwoju jednostek w kierunku realizowania ich potencjalnych możliwości – tworzenie warunków sprzyjających optymalnemu rozwojowi, a także pomoc w określeniu własnej ścieżki rozwoju i wyboru zawodu;
2. Promowanie zdrowego, aktywnego i wolnego od uzależnień stylu życia;
3. Przeciwdziałanie destrukcyjnym czynnikom takim jak: ryzyko utraty zdrowia i bezpieczeństwa, stresy rodzinne i szkolne, przemoc, izolacja społeczna, nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania, uzależnienie od dopalaczy, przestępczość, prowadzenie niezdrowego stylu życia, trudności finansowe, niewłaściwe warunki mieszkaniowe itp.;
4. Włączenie młodzieży w organizowanie i odpowiedzialne kierowanie swoim życiem rodzinnym i szkolnym (z uwzględnieniem problematyki wolności od środków odurzających); wspieranie asertywności;
5. Umożliwienie młodzieży kontaktu z placówkami przeznaczonymi do pomagania ludziom w pokonywaniu trudności, czemu winno towarzyszyć przekonanie młodzieży, że nie jest ona odpowiedzialna za problemy, jakie przeżywają inni ludzie, ale jest zobowiązana do pomagania im – rozbudzanie empatii.

W zakresie wiedzy dąży się do tego, aby wyposażyć młodego człowieka w:

1. Informacje dotyczące sposobów skutecznego radzenia sobie z przeżywanymi lękami, wynikającymi zarówno z problemów osobistych, jak i interakcji rówieśniczych;
2. Wiedzę o specyfice i chemicznej naturze poszczególnych środków odurzających i ich niebezpiecznych interakcjach;
3. Wiedzę o istocie wpływu środków odurzających na fizjologię układów: krążenia, oddechowego, nerwowego i rozrodczego;
4. Wiedzę o wpływie środków odurzających, w tym dopalaczy, na sprawność koordynacji psychoruchowej, co jest szczególnie ważne przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych oraz uprawianiu sportu;
5. Informacje o społecznych i rodzinnych skutkach uzależnień;
6. Informacje prawne dotyczące odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
7. Wiedzę o istocie działania sekt;
8. Wiedzę o istocie działania i wpływie środków społecznego przekazu na zachowanie człowieka;
9. Wiedzę dotyczącą sposobów bezpiecznego radzenia sobie z trudnymi emocjami;

10. Wiedzę z zakresu budowania bliskich relacji i ich rozwoju;
11. Wiedzę o przynależności narodowej, etnicznej, kulturowej oraz kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych;
12. Informacje dotyczące mechanizmów gospodarki wolnorynkowej, podstawowych zasad etycznych życia gospodarczego;
13. Informacje dotyczące zachowań proekologicznych;
14. W podstawowe pojęcia z zakresu prawa, ekonomii i politologii;
15. Wiedzę dotyczącą świadomego planowania przyszłego życia rodzinnego - w tym również odpowiedzialności za podejmowanie decyzji o rozpoczęciu życia seksualnego (informacje o prokreacji oraz konieczności zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową).
16. Wiedzę dotyczącą zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
17. Wiedzę dotyczącą ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego.

V PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ (OGÓLNY)

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO MŁODZIEŻY:

1. MODEL INFORMACYJNY

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, oraz wszelkimi dokumentami regulującymi funkcjonowanie LXIII LO – Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków uczniów

<p>2. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy uzależniających substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutków uzależnień - Organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się zawodowo profilaktyką wśród młodzieży również w formie szkoleń i warsztatów - Spotkania z psychologiem PPP - Programy profilaktyczne dotyczące uzależnień prowadzone przez zewnętrznych specjalistów - Zajęcia warsztatowe z psychologiem i pedagogiem szkolnym
<p>3. Propagowanie zdrowego stylu życia i postaw proekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, lekcje biologii, lekcje wychowania do życia w rodzinie, których tematyka dotyczy okresu dojrzewania - Spotkania z lekarzami i pielęgniarką szkolną - Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych - Spotkania z edukatorami na temat HIV-AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową - Profilaktyka raka piersi oraz raka jąder - Lekcje przyrody, godziny wychowawcze poświęcone ekologii - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania oraz uwrażliwianie dotyczące zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się) - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy higieny pracy umysłowej - Godziny wychowawcze na temat uczenia się - Spotkania z psychologiem PPP - Spotkania z pedagogiem i psychologiem nt. efektywnych metod uczenia się i organizacji czasu

<p>4.Diagnozowanie potrzeb bytowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przyjmowanie wniosków dotyczących przyznania stypendium szkolnego - Dofinansowanie przez Radę Rodziców uczniów w trudnej sytuacji materialnej - Zapobieganie dyskryminacji ekonomicznej - Udział w programie „Wyprawka szkolna” - Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie sytuacji materialnej uczniów - Zapewnienie bezpłatnych obiadów uczniom w trudnej sytuacji materlainej
<p>5. Diagnoza zachowań – rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów - Wychowawcy, nauczyciele, psycholog i pedagog rozpoznają sytuację rodzinną młodzieży - Pedagog i psycholog prowadzą rozmowy z uczniami, rodzicami i wychowawcami - Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców, nauczycieli

2. MODEL EDUKACYJNY
Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.Kształtowanie i wzmocnienie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości oraz otaczającego nas świata.	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjazdowe zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I – Kilkudniowe wycieczki integracyjne dla uczniów klas II i III – Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe i szkolne – Ustalenie z klasą kontraktu (w wybranej przez nauczyciela formie), który uwzględni zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel – Ankiety ewaluacyjne dla uczniów diagnozujące poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole i zadowolenie z bycia uczniem LXIII LO – Uwrażliwianie na kwestie związane z szacunkiem do otaczającego środowiska
2.Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc koleżeńska w nauce - Bank Pomocy Uczniowskiej – Indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi orzeczenia i opinie z PPP – Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących – Zajęcia / warsztaty wzmocniające wrażliwość na potrzeby innych, wzmocnienie empatii – Indywidualne rozmowy psychologa, pedagoga z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami – Dodatkowe zajęcia dla maturzystów dotyczące radzenia sobie ze stresem – Poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.

3.Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	Zajęcia z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - poszanowania odmienności - skutecznej komunikacji werbalnej i pozawerbalnej - aktywnego słuchania - umiejętności wyrażania swoich potrzeb
4. Kształtowanie postaw obywatelskich	Zajęcia z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - wiedzy prawniczej i ekonomicznej na lekcjach: WOSu, przedsiębiorczości i godziny wychowawczej. Udział w ogólnoszkolnych akcjach i uroczystościach związanych ze świętami narodowymi. Udział w akcjach promujących postawy obywatelskie i proeuropejskie.

3. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie asertywnych postaw.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności – Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania charakteru – Kształtowanie bądź korygowanie postaw moralnych i myślenia wartościującego u uczniów poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich

<p>2. Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W miarę możliwości zajęcia ze specjalistami zewnętrznymi - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i niewerbalnej - Zajęcia z psychologiem i pedagogiem
<p>3. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie i świata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka dotycząca samooceny i poczucia własnej wartości - Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez wzmocnienia pozytywne i nagrody - w tym nagrody przyznawane przez Radę Rodziców, stypendia za wyniki w nauce, indywidualny tok nauki dla uczniów uzdolnionych - Konsultacje dostosowane do potrzeb uczniów - Tutoring rozwojowy - Lekcje przyrody oraz inne zajęcia, na których porusza się tematykę ekologii i dziedzictwa naturalnego - Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania - Spotkanie motywacyjne z osobą niepełnosprawną, zachęcające do przewyższania własnych ograniczeń - Spotkania z ciekawymi ludźmi, których postawy mogłyby być wzorcem dla młodzieży <p>Wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”)</p>

<p>4. Profilaktyka chorób XXI wieku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego - Gazetki ściennie i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych - Spotkania ze specjalistami ochrony zdrowia, profilaktyka raka piersi, szyjki macicy, jąder, dbałość o narząd wzroku, profilaktyka STI - Współpraca z sanepidem-szkolenia, warsztaty - poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 - rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19) - kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19) - utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19, - utrwalanie u uczniów wiedzy na temat ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz na temat czynników chroniących przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej
--	---

4. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
<p>1. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania (także dotyczące obszarów ekologii).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów – Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich – Godziny wychowawcze i lekcje religii i etyki, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów – Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych w literaturze, filmie, teatrze – Segregacja śmieci na terenie szkoły – Organizowanie debat, dyskusji, „prawyborów” - wspierania postaw proobywatelskich oraz wspomagających rozpatrywanie danego tematu z różnych punktów widzenia
<p>2. Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania ze Strażą Miejską „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie; – Spotkania młodzieży z prawnikami – Spotkanie z sędzią na terenie szkoły – Uczestniczenie w rozprawach sądowych
<p>3. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień (alkohol, niktyna i e-papierosy, dopalacze, narkotyki, uzależnienia behawioralne, lekomania) – Zajęcia profilaktyczne z pedagogiem, psychologiem, specjalistami zewnętrznymi – Filmy edukacyjne – Spotkania z osobami, które wyszły z uzależnienia lub które pracują z osobami zmagającymi się z problemami wszelkich uzależnień

<p>4. Przygotowanie uczniów do planowania własnej ścieżki rozwoju i wyboru zawodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z doradcą zawodowym, psychologiem, pedagogiem - Udział młodzieży w akcjach „Dni otwarte”, Salon Edukacyjny Perspektyw - Udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych przesłanych przez wyższe uczelnie, organizacje zewnętrzne (np. ambasady, NGO, fundacje) - Udział młodzieży z klas maturalnych w próbnym egzaminie dojrzałości - Spotkania uczniów w szczególności z klas maturalnych z przedstawicielami wyższych uczelni - „Nauka bez granic”- spotkania z przedstawicielami uczelni zagranicznych - Współpraca z uczelniami wyższymi zarówno krajowymi jak i międzynarodowymi - Targi pracy OHP organizowane na terenie szkoły - Udział młodzieży w programie Erasmus+ - Organizacja i aktywny udział młodzieży w Pikniku Naukowym - Udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery pod hasłem: „Bądź architektem swojego szczęścia”
--	---

5. PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA NOWYCH RÓL SPOŁECZNYCH

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Przygotowanie do zdawania egzaminu maturalnego.	<ul style="list-style-type: none"> – Przekazanie uczniom klas maturalnych informacji dotyczących egzaminu maturalnego – Wypełnianie deklaracji maturalnych – Udział młodzieży w Dniach Otwartych organizowanych przez wyższe uczelnie – Współpraca z PPP (w miarę potrzeb) w zakresie indywidualnej pomocy w wyborze studiów – Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie wyższym - zarówno polskim jak i zagranicznym – Udział w próbnej maturze
2. Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi, redukującymi napięcie.	<ul style="list-style-type: none"> – Program radzenia sobie ze stresem dla maturzystów pt. „Stres pod kontrolą” – Spotkania z psychologiem i pedagogiem – Warsztaty – „Walka ze stresem” – Warsztaty, treningi, sesje relaksacyjne organizowane przez specjalistów pozaszkolnych
3. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc koleżeńska w nauce – Działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego – Propagowanie i praca młodzieży w wolontariacie – Propagowanie wiedzy prawnej i ekonomicznej na lekcjach

6. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Praca w organizacjach działających w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Działalność Samorządu Uczniowskiego – Działalność Szkolnego Koła Filmowego – Działalność Szkolnego Radiowęzła – Działalność w szkolnym wolontariacie – Uczestnictwo w WOSP – Uczestnictwo w innych akcjach o charakterze pomocowym
2. Zajęcia sportowe.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział młodzieży w zimowym obozie narciarsko-snowboardowym – Dodatkowe zajęcia sportowe – Udział młodzieży w konkursach organizowanych przez nauczycieli wf – Udział młodzieży w letnim obozie rowerowym – Udział młodzieży w zajęciach basenowych - w przypadku nawiązania współpracy z Basenem UCSiR przy ul Hirszfelda 11
3. Zajęcia pozalekcyjne.	<ul style="list-style-type: none"> – W zależności od utworzenia poszczególnych zajęć pozalekcyjnych – Warsztaty teatralne – Koło dziennikarskie – Koło filmowe – Dodatkowa Nauka języków obcych (np.: węgierskiego, tureckiego i japońskiego)

<p>4. Organizacja imprez masowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wycieczki klasowe - Wyjazdy integracyjne Euroweek - Wyjścia na spektakle filmowe, teatralne - Targi edukacyjne - Wyjazdy zagraniczne - Imprezy tematyczne wewnętrzne (dzień językowy, dzień sportu, dzień dziecka, dzień edukacji prawnej)
<p>5. Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział uczniów w konkursach wiedzy - Udział w olimpiadach przedmiotowych - Udział młodzieży w zawodach sportowych
<p>6. Projekty edukacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zachęcanie młodzieży do udziału w projektach edukacyjnych o różnorodnej tematyce - Uczestnictwo w projektach WIE - Program Erasmus+ dla młodzieży

VI OCZEKIWANE EFEKTY PROFILAKTYKI PIERWSZORZĘDOWEJ

1. Uczniowie mają szeroką wiedzę o:
 - Problemach uzależnień i ich skutkach
 - Związkach między odurzeniem a innymi chorobami, np. AIDS i STI
 - Profilaktyce dotyczącej zapobieganiu rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19
 - Niebezpieczeństwie jednoczesnego używania środków chemicznych, leków i alkoholu
 - Wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport)
 - Skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających
 - Placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych
 - Placówkach i formach pomocy dla młodzieży - w tym telefonach zaufania
 - Alternatywnych formach spędzania czasu wolnego
 - Aktach prawnych regulujących życie szkoły
 - Zdrowym stylu życia
 - O ekologii i dziedzictwie naturalnym
 - O tym, czym jest społeczeństwo obywatelskie i jakie wynikają z tego obowiązki i przywileje
 - Podstawowych aktach prawnych.

2. Zmiany w postawach i zachowaniu. Uczeń:
 - Posiada ukształtowane zasady moralne i rozróżnia zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swoim życiu
 - Przyjął prawidłową postawę wobec używania środków odurzających i leków
 - Zmienił postawę wobec odurzających się rówieśników
 - Rozumie istotę presji rówieśników i potrafi się jej przeciwstawić
 - Nawiązuje przyjaźń z rówieśnikami zachowującymi wolność od środków odurzających
 - Ma poczucie własnej wartości i wie jak pracować nad jej podnoszeniem
 - Posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności
 - Zna zasady dobrej komunikacji (werbalnej i pisemnej)
 - Potrafi określić i nazwać przyjemne i nieprzyjemne emocje
 - Rozumie, czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić
 - Zna sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia kompromisu
 - Rozumie istotę zachowań asertywnych,

- Dostrzega wartość środowiska naturalnego i wie, jak je chronić.
 - Rozumie swoje prawa i obowiązki wynikające z tego, że żyje w społeczeństwie obywatelskim.
- 3. Aktywność alternatywna uczniów. Uczeń:**
- Włącza się do realizacji programów profilaktycznych
 - Angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej
 - Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających
 - Pełni funkcje społeczne w szkole
 - Podejmuje działania o charakterze wolontariackim
 - Bierze udział w projektach edukacyjnych
 - Bierze udział w projektach prawnie – edukacyjnych.
- 4. Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym. Uczeń:**
- Osiąga pozytywne wyniki w nauce
 - Podejmuje wartościowe działania edukacyjne, np.: konkursy, olimpiady, turnieje, warsztaty, dyskusje, debaty
 - Uczestniczy w zajęciach sportowych lub innych nadobowiązkowych działaniach pozalekcyjnych
 - Nie opuszcza zajęć szkolnych
 - Pomaga słabszym uczniom w nauce
 - Przestrzega postanowień statutu oraz innych regulaminów szkolnych.

VII DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły (w tym WSO), programem wychowawczo-profilaktycznym – Organizacja Dni Otwartych Szkoły – Organizowanie kiermaszy wyrobów uczniowskich podczas zebrań z rodzicami
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach rodzicielskich, dziennik elektroniczny – Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą – Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem i psychologiem – Pisma informujące o obniżonej frekwencji – Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły, wicedyrektorem
3. Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych (wigilia, konkursy, inne) – Systematyczna współpraca z Radą Rodziców
4. Pedagogizacja rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką – Spotkania z pedagogiem i psychologiem – Polecanie lektur związanych z zagadnieniami okresu dojrzewania – Polecanie stron internetowych, telefonów zaufania dot. problematyki okresu dojrzewania, przemocy i przestępczości – Proponowanie udziału w warsztatach organizowanych przez poradnię PPP

VIII DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów i szkoleń.	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły – Udział nauczycieli w szkoleniach organizowanych przez zewnętrznych specjalistów
3. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień, wychowania, komunikacji, itp.	<ul style="list-style-type: none"> – Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień – Proponowanie lektur związanych z szeroko rozumianym wychowaniem i komunikacją interpersonalną
4. Współpraca z zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> – Udział wychowawców i nauczycieli w Zespołach Wychowawczych – Konsultacje z pedagogiem i psychologiem, również z poradni PPP – Wymiana informacji dotyczących uczniów i ich sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, materialnej – Uczestniczenie w podpisywaniu kontraktów

IX OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. OBOWIĄZKI DYREKTORA:

- Czuwa nad przestrzeganiem spójności działań wychowawczo-profilaktycznych wszystkich pracowników szkoły
- Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole
- Premiuje doskonalących się nauczycieli
- Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych, edukacyjnych, społecznych i innych
- Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych dokumentów, współpracuje z Radą Rodziców
- Wspiera finansowo i realizuje działania wychowawczo-profilaktyczne w szkole
- Koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
- Stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytocznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- Dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadre na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- Czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów (wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”),
- Inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

2. OBOWIĄZKI PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO:

- Diagnozują problemy wychowawcze młodzieży
- Wspierają wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych
- Propagują treści i programy nakierowane na wszechstronny rozwój jednostki
- Sprawują indywidualną opiekę psychologiczno- pedagogiczną nad uczniami
- Wspierają dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych i wychowawczych
- Biorą udział w wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego
- Zajmują się pedagogizacją rodziców
- Rozpoznają potrzeby ekonomiczne uczniów; pedagog pracuje w komisji ds. Pomocy Materialnej
- Systematycznie doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki
- Na stałe współpracują z psychologiem z PPP
- Uczestniczą w superwizji dla psychologów i pedagogów
- Prowadzą Zespoły Wychowawcze
- Współpracują z Radą Rodziców
- Wspierają nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

3. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW:

- Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje
- Współpracują z zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły
- Dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływanie
- Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią zmotywować rodziców do współpracy, pozostają w kontakcie z Radą Rodziców
- Realizują program założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły
- Doskonali się zawodowo

- Oceniają systemem punktowym zachowanie uczniów
- Prowadzą zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz indywidualne konsultacje dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów
- Realizują indywidualny tok nauki dla uczniów uzdolnionych
- Biorą udział w projektach edukacyjnych
- Dostosowują wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*)
- Dokonują wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki
- Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19
- Przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- Udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19
- Rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19
- Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19.

4. OBOWIĄZKI RODZICÓW:

- Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka
- Na bieżąco zapoznają się z wszystkimi informacjami zawartymi w Dzienniku Elektronicznym Librus
- Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne i opiekuńcze
- Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dorastającego dziecka, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im
- Stanowią wzór osobowy dla dziecka
- Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

X EWALUACJA PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny będzie podlegał ewaluacji pod koniec każdego roku szkolnego. Zamierzamy przeprowadzać ankiety wśród nauczycieli, uczniów, rodziców. Kolejnym elementem ewaluacji będzie weryfikacja tematów poruszanych przez nauczycieli na godzinach wychowawczych oraz lekcjach przedmiotowych. Wnioski będą uwzględniane w corocznym aktualizowaniu Programu.